

Procedury postępowania w trudnych sytuacjach w Katolickiej Szkole Podstawowej w Trzciance

Kliknij wybrany odnośnik dotyczący danej procedury, a zostaniesz przeniesiony w wybrane miejsce w dokumencie:

- I. [Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie skradzioną rzecz.](#)
- II. [Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń palił papierosy na terenie szkoły.](#)
- III. [Procedura w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada środki psychoaktywne bądź alkohol.](#)
- IV. [Procedura postępowania w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu.](#)
- V. [Procedura postępowania w przypadku ucznia zażywającego narkotyki lub inne substancje zmieniające świadomość.](#)
- VI. [Procedura postępowania w przypadku, gdy z uczeń zachowuje się agresywnie w stosunku do innych uczniów.](#)
- VII. [Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia przemocy wśród uczniów.](#)
- VIII. [Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń narusza godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły.](#)
- IX. [Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń zakłóca tok lekcji.](#)
- X. [Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń nie nosi obowiązującego stroju szkolnego.](#)
- XI. [Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń nie zmienia obuwia w pierwszym budynku szkoły.](#)
- XII. [Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń używa telefonu komórkowego w szkole.](#)
- XIII. [Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń opuszcza zajęcia szkolne.](#)
- XIV. [Procedura postępowania w przypadku stosowania przez uczniów makijażu i manicure, ekstrawaganckich i kontrowersyjnych fryzur, ekstrawaganckiego i kontrowersyjnego kolczykowania ciała — piercingu, tatuażu itp.](#)
- XV. [Procedura postępowania w przypadku wystąpienia niszczenia/zniszczenia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły z winy ucznia.](#)
- XVI. [Procedura postępowania w razie wypadku ucznia w szkole.](#)
- XVII. [Procedura postępowania w przypadku ucznia zagrożonego przestępczością i demoralizacją.](#)
- XVIII. [Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.](#)
- XIX. [Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.](#)

I. Procedura w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada przy sobie skradzioną rzecz.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby — wychowawcy, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły itp., ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby oraz kieszeni (własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą. Nauczycielowi nie wolno samodzielnie dokonać przeszukania odzieży ani teczek ucznia — jest to czynność wyłącznie zastrzeżona dla Policji.
2. Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrekcję szkoły.
3. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców (opiekunów ucznia). Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz — w ich obecności — z uczniem. W przypadku potwierdzenia uzyskanej informacji co do posiadania przez ucznia skradzionej rzeczy zobowiązuje go do zaniechania negatywnego postępowania.
4. W przypadku gdy uczeń na polecenie nauczyciela nie chce przekazać skradzionej rzeczy ani pokazać zawartości posiadanej przez siebie torby, szkoła wzywa rodziców i Policję, która po przyjeździe dokonuje przeszukania odzieży i przedmiotów należących do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną rzecz.
5. Jeżeli uczeń wyda rzecz dobrowolnie, nauczyciel po odpowiednim jej zabezpieczeniu zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją dyrektorowi szkoły bądź Policji.
6. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń, wskazując własne spostrzeżenia.
7. Uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej.

II. Procedura w przypadku podejrzenia, że uczeń palił papierosy na terenie szkoły.

1. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń palił papierosy na terenie szkoły, nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który ma takie podejrzenie, ma obowiązek zgłoszenia tego faktu do dyrekcji szkoły.
2. W obecności pracownika szkoły wymienionego w pkt. 1 procedury oraz wychowawcy klasy i pedagoga szkolnego uczeń odbywa rozmowę wstępną.
  - A. Jeżeli zdarzenie palenia papierosów miało miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia:
    - a) wychowawca informuje telefonicznie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o zdarzeniu,
    - b) uczeń podpisuje ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
    - c) uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej.
  - B. Jeżeli zdarzenie palenia papierosów miało miejsce po raz kolejny w przypadku tego ucznia:
    - a) wychowawca informuje telefonicznie rodziców (opiekunów prawnych) ucznia o zdarzeniu,
    - b) uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej,
    - c) uczeń ma obniżoną semestralną ocenę zachowania o co najmniej jeden stopień,
    - d) rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
    - e) jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.

III. Procedura w przypadku podejrzenia, że uczeń posiada środki psychoaktywne bądź alkohol.

1. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń posiada środki psychoaktywne bądź alkohol, nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który ma takie podejrzenie, ma obowiązek odizolowania ucznia od reszty klasy ze względu na bezpieczeństwo.
2. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora szkoły itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie inne przedmioty budzące podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją.
3. Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (opiekunów ucznia) i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa. W przypadku, gdy uczeń, mimo wzwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę służbową z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
5. W związku z zaistniałym zdarzeniem przyjmuje się następujące postępowanie:
  - 1) Jeżeli zdarzenie miało miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia:
    - a) uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej ,
    - b) rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
    - c) jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.
  - 2) Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny w przypadku tego ucznia:
    - a) uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej ,
    - b) szkoła kieruje pismo do sądu rodzinnego z prośbą o zbadanie sprawy i podjęcie dalszego postępowania,
    - c) jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.
  - 3) Jeżeli zachowanie ucznia odbiega od normy i występuje choćby podejrzenie zagrożenia zdrowia lub życia w związku z zaistniałym zdarzeniem:
    - a) natychmiastowo wzywani są do szkoły rodzice (opiekunowie prawni) ucznia,
    - b) uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej ,
    - c) rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
    - d) jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach,
    - e) szkoła kieruje pismo do sądu rodzinnego z prośbą o zbadanie sprawy i podjęcie dalszego postępowania.

UWAGA: Zgodnie z przepisami Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii w Polsce karane jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia, wytwarzania i przetwarzania środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań jest czynem karalnym w rozumieniu przepisów Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 rok życia, a nie ukończył 17 roku życia. Z przestępstwem mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełnił uczeń po ukończeniu 17 roku życia. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego. Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać Policję.

IV. Procedura w przypadku podejrzenia, że uczeń znajduje się pod wpływem alkoholu.

1. Przejawem demoralizacji wśród uczniów jest spożywanie alkoholu. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń znajduje się pod wpływem środków psychoaktywnych bądź alkoholu, nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły, który ma takie podejrzenie, ma obowiązek odizolowania ucznia od reszty klasy ze względu na bezpieczeństwo. Ucznia nie pozostawia się samego, stwarza się mu warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie ani zdrowie.
2. Nauczyciel lub pracownik niepedagogiczny szkoły dokonuje zgłoszenia powyższego zdarzenia u dyrekcji szkoły. Do szkoły wzywani są rodzice ucznia oraz pogotowie ratunkowe w celu stwierdzenia przez lekarza stanu trzeźwości ucznia i/lub udzielenia mu pomocy medycznej.
3. Nauczyciel zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców (opiekunów prawnych), których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły. Gdy rodzice (opiekunowie prawni) odmówią odebrania dziecka ze szkoły, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazaniu go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji decyduje lekarz po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
4. Szkoła zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy rodzice ucznia będącego pod wpływem alkoholu odmawiają przybycia do szkoły, a jest on agresywny bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie podjęcia czynności przez Policję zawiadamia się rodziców (opiekunów prawnych) dziecka oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
5. Uczeń będący pod wpływem alkoholu w szkole zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej.
6. Jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on poinformowany o zaistniałych okolicznościach.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to szkoła ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (specjalisty do spraw nieletnich) lub sądu rodzinnego.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
9. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę służbową z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

V. Procedura postępowania w przypadku ucznia zażywającego narkotyki lub inne substancje zmieniające świadomość.

1. Nauczyciel, który zaobserwował na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk lub inną substancję zmieniającą świadomość, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza tę substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji. Nauczyciel próbuje — o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych — ustalić, do kogo należy znaleziona substancja.
2. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora szkoły i wzywa Policję.
3. Po przyjeździe funkcjonariuszy nauczyciel niezwłocznie przekazuje Policji zabezpieczoną substancję i informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.
4. Gdy nauczyciel podejrzewa, że konkretny uczeń jest w posiadaniu substancji odurzającej, w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagog szkolnego, dyrektora szkoły itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie może żądać wydania innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia — jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
5. Nauczyciel o swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców (opiekunów prawnych) ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia w wyznaczonym miejscu.
6. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości torby, szkoła wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
7. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel — po odpowiednim jej zabezpieczeniu — zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo uczeń nabył tę substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę służbową z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
8. Zgodnie z przepisami Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii karalne jest:
  - a) posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych,
  - b) wprowadzanie do obrotu środków odurzających,
  - c) udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia,
  - d) wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

VI. Procedura w przypadku gdy z uczeń zachowuje się agresywnie w stosunku do innych uczniów.

1. Jeśli uczeń zachowuje się agresywnie w stosunku do innych uczniów, wychowawca klasy rozmawia z daną osobą, omawia jego niestosowne zachowanie, udziela mu ustnego upomnienia.
2. Uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej .
3. W sytuacji braku poprawy w zachowaniu ucznia otrzymuje on pisemną uwagę wychowawcy, skierowaną do rodziców (opiekunów prawnych).
4. Wychowawca klasy rozmawia z uczniem w obecności pedagoga szkolnego. Uczeń zawiera kontrakt ujmujący dalsze zasady współpracy.
5. W sytuacji braku poprawy w zachowaniu ucznia następuje zwołanie posiedzenia zespołu wychowawczego szkoły, w którym uczestniczy: dyrekcja szkoły, wychowawca klasy, pedagog szkolny, rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń. Przedstawiony zostaje problem, oferowane są formy pomocy dziecku i rodzicom w celu rozwiązania problemu agresji, zostają wyartykułowane oczekiwania w stosunku do dziecka i rodziców oraz podane przewidywane konsekwencje w przypadku braku zmiany zachowania.

6. Gdy uczeń, mimo zastosowania wszystkich kroków procedury, nadal swoim postępowaniem sprawia trudności wychowawcze, dyrektor szkoły zwraca się do sądu rodzinnego o wsparcie działań szkoły wobec danego ucznia.

VII. Procedura postępowania w przypadku stwierdzenia przemocy wśród uczniów.

1. Przemoc jest to przewaga wykorzystywana w celu narzucenia komuś swojej woli, wymuszenia czegoś na kimś, narzucenia komuś bezprawnie władzy. Agresja różni się od przemocy i stanowi wrogie, zaczepne zachowanie się wobec drugiej osoby i może wiązać się z silnie negatywnymi emocjami wywołującymi takie zachowanie. W przypadku przemocy przewaga sił jest po stronie sprawcy, a w przypadku agresji — zrównoważona.
2. Wyróżnia się następujące rodzaje przemocy:
  - fizyczna — naruszenie nietykalności fizycznej,
  - psychiczna — naruszenie godności osobistej,
  - seksualna — naruszenie intymności,
  - ekonomiczna — naruszenie własności,
  - zaniedbanie — naruszenie obowiązku do opieki ze strony osób bliskich.
3. Nauczyciel, który zaobserwował przemoc lub powziął informację od innej osoby o występującej przemocy wśród uczniów, odizolowuje sprawcę przemocy od innych uczniów, umieszczając go w danym pomieszczeniu szkoły pod opieką innego nauczyciela lub pedagoga szkolnego.
4. Wskazany nauczyciel lub wychowawca klasy ustala, kto i w jakim stopniu został poszkodowany na podstawie obserwacji oraz informacji od świadków zajęcia.
5. Nauczyciel lub wychowawca klasy udziela poszkodowanemu pierwszej pomocy przedmedycznej, jeśli taka jest potrzebna. W razie potrzeby wzywa kwalifikowaną pomoc medyczną (pogotowie ratunkowe).
6. Nauczyciel, który zaobserwował przemoc lub powziął informację od innej osoby o występującej przemocy wśród uczniów, powiadamia o zajściu wychowawcę klasy, pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
7. Wskazany nauczyciel lub wychowawca klasy udziela wsparcia psychologicznego ofierze przemocy m.in. poprzez rozmowę, stworzenie atmosfery bezpieczeństwa i — jeśli jest taka potrzeba — umożliwienie kontaktu telefonicznego z rodzicami ucznia na jego prośbę.
8. Wskazany nauczyciel lub wychowawca klasy powiadamia rodziców ucznia poszkodowanego (ofiary przemocy) o zaistniałym zdarzeniu.
9. Wskazany nauczyciel lub wychowawca klasy ustala okoliczności czynu, świadków zdarzenia oraz zabezpiecza dowody. Miejsce zdarzenia i wszelkie przedmioty powinny pozostać nieruszone do czasu przyjazdu Policji, jeśli wymaga tego sytuacja reakcji na przemoc. Podczas podejmowania działań w celu wyeliminowania przemocy należy gromadzić pisemne oświadczenia świadków, poświadczenia Policji, notatki uczestników zajęcia, notatki służbowe z rozmowy z uczniami i ich rodzicami.
10. Podczas badania sytuacji przemocy gwarantuje się dyskrecję wobec ucznia-ofiary przemocy i świadków zajęcia.
11. Wychowawca klasy wzywa do szkoły rodziców ucznia-sprawcy przemocy. Jeśli nie ma z nimi kontaktu telefonicznego, wezwania może nastąpić w formie listu poleconego wysłanego za potwierdzeniem odbioru w celu udokumentowania podjętych działań.
12. W obecności rodziców ucznia-sprawcy przemocy dyrektor szkoły, wychowawca klasy i pedagog szkolny zobowiązują wskazanego ucznia do natychmiastowego zaprzestania nagannego zachowania, a ustalenia spisuje się w formie kontraktu z uczniem.

13. Uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania, jeśli udowodniono mu winę, do której stwierdzenia wystarczą spójne zeznania kilku osób występujących w roli świadków aktu przemocy.
14. Pedagog szkolny, wychowawca klasy i inni nauczyciele stosują oddziaływania wychowawcze wobec ofiary sprawcy przemocy, np. w postaci rozmowy, pomocy psychologicznej, oferowania udziału w terapii, i monitorują zmiany zachowań występujących u tego ucznia i ucznia-sprawcy przemocy.
15. W drastycznych sytuacjach, tj. w przypadku popełnienia czynów karalnych, dyrektor szkoły powiadamia o zdarzeniu dotyczącym wystąpienia przemocy oraz podjętych działaniach organ prowadzący szkołę i organ sprawujący nadzór pedagogiczny.
16. Dyrektor szkoły informuje uczniów, nauczycieli i rodziców uczniów o ujawnionej przemocy w szkole, zastosowanej karze zgodnej z wewnątrzszkolnym systemem oceniania i sposobie rozwiązania problemu przemocy.
17. Po ujawnieniu przemocy w szkole są planowane działania profilaktyczne, które są uwzględnione podczas przygotowywania programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły, np. w formie udziału uczniów w warsztatach uczących sposobów rozładowywania napięć emocjonalnych czy prowadzenia na lekcjach wychowawczych zajęć z zakresu komunikacji interpersonalnej.
18. Istnieją sytuacje, gdy konieczne staje się zgłoszenie sprawy do sądu rodzinnego lub na Policję (jeżeli sprawca jest nieletni). Ma to miejsce, gdy:
  - a) rodzice sprawcy przemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania, szczególnie jeśli do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka,
  - b) szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami ucznia-sprawcy przemocy, konsekwencje wynikające z wewnątrzszkolnego systemu oceniania wobec ucznia, spotkania z pedagogiem szkolnym itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądaných rezultatów,
  - c) mają miejsce szczególnie drastyczne akty agresji z naruszeniem prawa.

VIII. Procedura w przypadku, gdy uczeń narusza godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły.

1. Za naruszenie godności osobistej nauczyciela lub pracownika niepedagogicznego szkoły uznajemy:
  - a) lekceważące i obraźliwe zachowanie wobec ww. osoby wyrażone w słowach lub gestach,
  - b) prowokacje pod adresem ww. osoby wyrażone w słowach lub gestach,
  - c) nagrywanie lub fotografowanie ww. pracowników szkoły bez ich wiedzy i zgody,
  - d) naruszenie ich prywatności i własności prywatnej,
  - e) użycie wobec nich przemocy fizycznej i psychicznej,
  - f) pomówienia i oszczerstwa kierowane pod adresem ww. pracowników szkoły,
  - g) naruszenie ich nietykalności osobistej.
2. W przypadku gdy zachodzi uzasadnione podejrzenie, że uczeń naruszył godność nauczyciela lub innego pracownika szkoły, pracownik szkoły, którego sprawa dotyczy, ma obowiązek zgłoszenia powyższego faktu do dyrektora szkoły, a w przypadku jego nieobecności — do wicedyrektora szkoły lub pedagoga szkolnego.
3. Z pracownikami szkoły wymienionymi w pkt. 2 procedury uczeń odbywa rozmowę wstępną.
4. Jeżeli badanie potwierdzi obecność substancji zmieniających świadomość w organizmie ucznia, wzywani są rodzice (prawni opiekunowie) ucznia i dalsza procedura zostaje wdrożona wg ustalonego biegu postępowania.
5. Jeżeli uczeń naruszył godność nauczyciela bądź innego pracownika szkoły, procedura przebiega następująco:

- 1) Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz pierwszy w przypadku tego ucznia:
  - a) wychowawca klasy niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji,
  - b) uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej ,
  - c) rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń podpisują ze szkołą kontrakt indywidualny, zawierający dalsze zasady współpracy stron,
  - d) jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on poinformowany o zaistniałych okolicznościach.
- 2) Jeżeli zdarzenie ma miejsce po raz kolejny w przypadku tego ucznia:
  - a) wychowawca klasy niezwłocznie powiadamia telefonicznie rodziców ucznia o zaistniałej sytuacji,
  - b) uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej ,
  - c) sporządzona zostaje notatka służbowa z czynności szkoły, podpisana także przez rodziców (prawnych opiekunów) ucznia,
  - d) szkoła kieruje pismo do sądu rodzinnego z prośbą o zbadanie sprawy i podjęcie dalszego postępowania,
  - e) jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałych okolicznościach.

Osoba poszkodowana przez ucznia, który naruszył godność nauczyciela, korzysta z uprawnień, jakie ma nauczyciel jako funkcjonariusz publiczny.

IX. Procedura w przypadku, gdy uczeń zakłóca tok lekcji.

1. W przypadku gdy uczeń zakłóca tok lekcji, nauczyciel prowadzący dane zajęcia szkolne upomina ucznia słownie.
2. Uczniowi wpisana zostaje odpowiednia uwaga w elektronicznym dzienniku lekcyjnym.
3. Uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania szkoły podstawowej .
4. W przypadku braku poprawy zachowania ucznia następuje:
  - a) indywidualna rozmowa z uczniem w obecności wychowawcy klasy,
  - b) rozmowa z rodzicami (prawnymi opiekunami) w obecności ucznia,
  - c) obniżenie oceny zachowania,
  - d) obniżenie oceny klasyfikacyjnej śródrocznej lub rocznej zachowania o co najmniej jeden stopień.

X. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń nie nosi obowiązującego stroju szkolnego.

1. W przypadku gdy uczeń nie nosi obowiązującego stroju szkolnego, nauczyciel lub wychowawca klasy odnotowuje ten brak w elektronicznym dzienniku lekcyjnym. Jednocześnie nieposiadanie przez ucznia stroju szkolnego w szkole w ciągu jednego półrocza w danym roku szkolnym nie wpływa na ocenę zachowania.
2. Jeżeli uczeń nadal nie nosi obowiązującego stroju szkolnego, otrzymuje upomnienie wychowawcy klasy z wpisem odpowiedniej uwagi. O zdarzeniu są poinformowani rodzice (opiekunowie prawni) ucznia. Nienoszenie stroju szkolnego wpływa na obniżenie oceny

- z zachowania lub obniżenie klasyfikacyjnej oceny śródrocznej lub rocznej zachowania, zgodnie z wewnątrzszkolnym systemem oceniania.
3. W przypadku ucznia, który uchyla się od noszenia obowiązującego stroju szkolnego, przeprowadza się rozmowę z rodzicami (prawnymi opiekunami) ucznia. W związku z tym następuje zawarcie kontraktu indywidualnego z uczniem, którego sprawa dotyczy.
  4. Uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

XI. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń nie zmienia obuwia w pierwszym budynku szkoły.

1. Na terenie pierwszego budynku szkoły obowiązuje zmiana obuwia przez uczniów.
2. W przypadku gdy uczeń nie zmienia obuwia, będąc w pierwszym budynku szkoły, każdorazowo ten fakt zostaje odnotowany przez wychowawcę klasy w elektronicznym dzienniku lekcyjnym. Jeżeli zmiana obuwia w szkole nie nastąpiła jeden raz w półroczu w danym roku szkolnym, uczeń nie ponosi w związku z tym konsekwencji. Każde kolejne niezmiennienie obuwia w szkole odnotowane zostaje w elektronicznym dzienniku lekcyjnym.
3. Po zapisaniu trzech uwag dotyczących niezmienniania obuwia w pierwszym budynku szkoły wychowawca klasy powiadamia o tym fakcie telefonicznie lub pisemnie rodziców (prawnych opiekunów).
4. Jeżeli uczeń ma więcej niż trzy uwagi w elektronicznym dzienniku lekcyjnym w związku z niezmiennianiem obuwia w pierwszym budynku szkoły, zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

XII. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń używa telefonu komórkowego w szkole.

1. Uczeń ma prawo posiadać telefon komórkowy na terenie szkoły.
2. Uczeń, przebywając na terenie szkoły, powinien mieć wyłączony telefon komórkowy (nie wyciszony).
3. W sytuacjach wyjątkowych uczeń za zgodą i w obecności nauczyciela może skorzystać z telefonu komórkowego w celu przeprowadzenia koniecznej rozmowy z rodzicami (prawnymi opiekunami).
4. W przypadku niedozwolonego użycia telefonu komórkowego przez ucznia nauczyciel prosi ucznia o wyłączenie i przekazanie mu aparatu w celu zdeponowania go w sekretariacie szkoły, i informuje o zdarzeniu wychowawcę klasy.
5. Telefon komórkowy nauczyciel umieszcza w podpisanej kopercie i znosi do sekretariatu szkoły. Następnie nauczyciel powiadamia rodzica (prawnego opiekuna) o konieczności odebrania aparatu ze szkoły.
6. Nauczyciel odnotowuje w elektronicznym dzienniku lekcyjnym użycie telefonu komórkowego niezgodnie z przyjętą procedurą szkolną. Trzykrotne wpisanie uwagi uczniowi jest podstawą do obniżenia oceny zachowania.
7. Nauczyciel, który zdeponował telefon komórkowy, odbiera go z sekretariatu szkoły przed wydaniem rodzicowi (prawnemu opiekunowi) aparatu oraz przeprowadza rozmowę z rodzicem (prawnym opiekunem), informując o konsekwencjach niedozwolonego zachowania dziecka w szkole.
8. Uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

XIII. Procedura postępowania w przypadku, gdy uczeń opuszcza zajęcia szkolne.

1. Obowiązek szkolny dziecka rozpoczyna się z początkiem roku szkolnego w tym roku kalendarzowym, w którym dziecko kończy 6 lat oraz trwa do ukończenia szkoły podstawowej, nie dłużej jednak niż do ukończenia 18 roku życia.
2. Rodzice dziecka podlegającego obowiązkowi szkolnemu są obowiązani do:
  - a) dopełnienia czynności związanych ze zgłoszeniem dziecka do szkoły,
  - b) zapewnienia regularnego uczęszczania dziecka na zajęcia szkolne,
  - c) zapewnienia dziecku warunków umożliwiających przygotowywanie się do zajęć.
3. Wychowawca klasy i nauczyciele mają obowiązek systematycznej kontroli i analizy frekwencji uczniów oraz są zobowiązani do obowiązkowego sprawdzania obecności uczniów na każdych zajęciach lekcyjnych.
4. Po stwierdzeniu tygodniowej ciągłej nieobecności ucznia w szkole lub niesystematycznego uczęszczania na zajęcia szkolne w przypadku ucznia, co do którego istnieje podejrzenie, że celowo opuścił zajęcia szkolne, wychowawca klasy zobowiązany jest do skontaktowania się z jego rodzicami (prawnymi opiekunami) w celu wyjaśnienia sprawy. Fakt ten należy odnotować w elektronicznym dzienniku lekcyjnym.
5. W razie stwierdzenia nieusprawiedliwionej obecności ucznia pedagog szkolny wraz z rodzicami (prawnymi opiekunami) i wychowawcą klasy dokonuje diagnozy problemu oraz ustala działania zapobiegające przyszłej absencji na zajęciach szkolnych. Z uczniem podpisuje się kontrakt, w którym wskazana osoba zobowiązuje się do regularnego uczestniczenia w lekcjach.
6. Godziny nieobecności ucznia w szkole usprawiedliwiane są przez rodziców lub prawnych opiekunów w ciągu tygodnia od powrotu ucznia do szkoły z podaniem dokładnego terminu nieobecności dziecka oraz przyczyny niepojawienia się ucznia na zajęciach szkolnych. Nieuwzględniane są usprawiedliwienia o treści: „Proszę o usprawiedliwienie wszystkich nieobecności mojego dziecka — podpis rodzica.
7. Uczeń może nie być klasyfikowany z jednego, kilku lub wszystkich zajęć edukacyjnych, jeżeli istnieje brak podstaw do ustalenia oceny klasyfikacyjnej z powodu co najmniej 50% nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych.
8. W przypadku dalszego braku realizacji obowiązku szkolnego przez ucznia i po stwierdzeniu 50% nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia na zajęciach edukacyjnych, dyrektor szkoły wszczyna postępowanie w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji w związku z brakiem realizacji obowiązku szkolnego przez danego ucznia.
9. Jeżeli po wyczerpaniu wszystkich możliwych środków zaradczych uczeń nadal nie będzie realizował obowiązku szkolnego bądź realizował go niesystematycznie, dyrektor szkoły występuje do sądu rodzinnego w z wnioskiem o wydanie odpowiednich zarządzeń opiekuńczych.
10. Jeżeli uczeń ma przydzielonego kuratora sądowego, zostaje on także poinformowany o zaistniałej nieusprawiedliwionej absencji ucznia.
11. Uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

XIV. Procedura postępowania w przypadku stosowania przez uczniów makijażu i manicure, ekstrawaganckich i kontrowersyjnych fryzur, ekstrawaganckiego i kontrowersyjnego kolczykowania ciała – piercingu, tatuażu itp.

1. Na terenie szkoły zabrania się stosowania makijażu, farbowania włosów, noszenia ekstrawaganckich, kontrowersyjnych fryzur oraz wskazujących na przynależność do subkultur, stosowania piercingu polegającego na wykonywaniu ekstrawaganckich, kontrowersyjnych przekłuć na ciele i wprowadzaniu w ich miejsce ozdób oraz noszenia tatuażu. Dopuszczalne jest noszenie wyłącznie przez dziewczęta po jednym małym kolczyku w każdym z uszu.
2. W przypadku gdy uczeń lub uczennica przyjdzie do szkoły w makijażu, pofarbowanych włosach, fryzurze ekstrawaganckiej, kontrowersyjnej i ujawniającej przynależność do subkultury, z ekstrawaganckim i kontrowersyjnym okolczykowaniem ciała w formie piercingu lub z tatuażem, nauczyciel zwraca uwagę uczniowi lub uczennicy wskazując, że ma nieodpowiedni wygląd i odnotowuje ten fakt w elektronicznym dzienniku lekcyjnym, a następnie powiadamia wychowawcę klasy.
3. Wychowawca klasy powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przeprowadza z nimi rozmowę na terenie szkoły o wymogach wyglądu uczniowskiego oraz ustala termin jego uporządkowania.
4. W przypadku, gdy niewłaściwy wygląd może być skorygowany na terenie szkoły, nauczyciel prosi ucznia o uporządkowanie wyglądu w trakcie przerwy międzylekcyjnej.
5. W przypadku powtarzającego się łamania zasad dotyczących zachowania dozwolonego wyglądu uczeń zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

XV. Procedura postępowania w przypadku wystąpienia niszczenia/zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły z winy ucznia.

1. Uczniowie są zobowiązani do dbania o mienie szkoły i mienie prywatne znajdujące się na terenie szkoły.
2. Uczniów obowiązuje absolutny zakaz niszczenia mienia szkoły i mienia prywatnego znajdującego się na terenie szkoły.
3. Rodzic ponosi odpowiedzialność odszkodowawczą za czyny niedozwolone swojego dziecka, jeśli w ich następstwie doszło w trakcie pobytu ucznia w szkole do zniszczenia szkolnego lub prywatnego mienia, co wiąże się z koniecznością naprawienia wyrządzonych szkód materialnych na własny koszt.
4. W sytuacji dostrzeżenia jakiegokolwiek usterki lub niszczenia mienia szkolnego lub prywatnego znajdującego się na terenie szkoły, każdy uczeń zobowiązany jest poinformować o tym wychowawcę klasy, nauczyciela dyżurującego na przerwie międzylekcyjnej lub innego pracownika szkoły o zaistniałym fakcie.
5. Uczeń, który zniszczył bądź uszkodził mienie szkolne lub prywatne znajdujące się na terenie szkoły, zobowiązany jest bez względu na okoliczności zgłosić ten fakt wychowawcy klasy, nauczycielowi dyżurującemu na przerwie międzylekcyjnej lub innemu pracownikowi szkoły.
6. Uczeń, którego mienie prywatne zostało zniszczone na terenie szkoły, jest zobowiązany zgłosić szkodę wychowawcy klasy lub innemu pracownikowi szkoły.
7. Niniejsza procedura nie obowiązuje w przypadku uszkodzenia mienia prywatnego, którego posiadanie na terenie szkoły jest zabronione i za które szkoła nie ponosi odpowiedzialności. Zgodnie ze statutem szkoły uczeń nie powinien przynosić na teren szkoły przedmiotów war-

- tościowych ani pozostawiać ich w szatni. Szkoła bowiem nie ponosi odpowiedzialności materialnej za rzeczy zaginione na terenie szkoły.
8. Nauczyciel lub pracownik szkoły, który zauważy, że dany uczeń niszczy mienie szkoły, ma obowiązek go powstrzymać w celu zapobieżenia dalszej dewastacji mienia.
  9. Fakt niszczenia/zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego zgłasza każdy, kto:
    - a) jest świadkiem niszczenia/zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego na terenie szkoły,
    - b) stwierdził, że mienie szkolne lub prywatne zostało zniszczone na terenie szkoły.
  10. Nauczyciel lub pracownik szkoły, któremu zgłoszono fakt niszczenia/zniszczenia mienia szkolnego lub prywatnego znajdującego się na terenie szkoły, powiadamia wychowawcę ucznia (jeśli nim nie jest).
  11. Wychowawca ucznia, który dopuścił się niszczenia mienia szkolnego lub prywatnego, podejmuje następujące działania:
    - a) przeprowadza rozmowę z uczniem na temat zaistniałej sytuacji i ustala przebieg oraz okoliczności zdarzenia,
    - b) powiadamia pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły o zaistniałym fakcie,
    - c) informuje rodziców (prawnych opiekunów) ucznia o wyrządzonej szkodzie,
    - d) sporządza notatkę służbową dotyczącą zdarzenia, w wyniku którego doszło do szkody.
  12. W razie zniszczenia, które może stać się zagrożeniem dla zdrowia innych, dyrektor szkoły zabezpiecza uszkodzone mienie.
  13. Wychowawca ucznia w porozumieniu z dyrektorem szkoły i pedagogiem szkolnym podejmuje decyzję o sposobie zadośćuczynienia i ukarania sprawcy czynu niedozwolonego zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania oraz podejmuje ustalenia co do dalszego działania w kontekście sprawy. W szczególności ustalany jest z uczniem i rodzicami (prawnymi opiekunami) sposób i termin naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenia kwoty związanej z naprawą zniszczonych rzeczy należących do mienia szkolnego lub prywatnego znajdującego się na terenie szkoły.
  14. Wychowawca ucznia powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o konsekwencjach czynu ucznia i rodzaju zastosowanej kary zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania. W obecności pedagoga szkolnego, a w razie konieczności także dyrektora szkoły, przeprowadza rozmowę wychowawczą z uczniem w obecności jego rodziców (prawnych opiekunów).
  15. Wychowawca ucznia ustala z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami) sposób i termin naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenia opłaty za ich naprawę.
  16. Wychowawca ucznia odnotowuje odpowiedni wpis dotyczący wyrządzenia szkody w mieniu szkolnym lub prywatnym znajdującym się na terenie szkoły w dzienniku elektronicznym w formie uwagi.
  17. Rodzice (prawni opiekunowie) i uczeń zobowiązują się do podjęcia pracy nad eliminacją podobnych szkodliwych zachowań, by w przyszłości z winy tego ucznia nie doszło do ekscesów dotyczących niszczenia mienia szkolnego i prywatnego znajdującego się na terenie szkoły.
  18. W przypadku konieczności pokrycia kosztów lub naprawy zniszczonego mienia przez danego ucznia jego rodzice (prawni opiekunowie) proszeni są o rozmowę z wychowawcą ucznia, dyrektorem szkoły oraz pedagogiem szkolnym, podczas której ustala się kwotę lub inny sposób naprawienia wyrządzonej szkody, biorąc pod uwagę wielkość wyrządzonej szkody i świadomość działania sprawcy.
  19. Jeśli szkoda nie zostanie naprawiona w ustalonym terminie, dyrektor szkoły wzywa rodziców (opiekunów prawnych) danego ucznia do natychmiastowego wywiązania się z poczynionych ustaleń odszkodowawczych.
  20. W przypadku, gdy trudno ustalić, kto dokonał zniszczeń mienia szkolnego lub prywatnego znajdującego się na terenie szkoły, dyrektor szkoły wraz z wychowawcą klasy lub pedagogiem szkolnym informuje uczniów klasy, w której może być sprawca, o konieczności jego

ujawnienia. Jeśli osoba winna nie zostanie wskazana, dyrektor szkoły może zawiadomić Policję o zaistniałym incydencie, w wyniku którego w szkole doszło do szkody mienia.

21. W celu wykrycia sprawcy dyrektor szkoły dokonuje przeglądu zapisów wizyjnych dokonanych przez system monitoringu szkoły.
22. W przypadku wystąpienia szczególnych aktów wandalizmu dyrektor szkoły sprawę zgłasza na Policję, a osoba interweniująca sporządza notatkę służbową ze zdarzenia.
23. Uczeń, który dopuścił się niszczenia/zniszczenia mienia szkoły lub prywatnego znajdującego się na terenie szkoły, zostaje ukarany zgodnie z przyjętym wewnątrzszkolnym systemem oceniania.

XVI. Procedura postępowania w razie wypadku ucznia w szkole.

Podstawa prawna procedury: *Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach* (Dz.U. 2003 nr 6 poz. 69 z późn. zm.)

1. Procedura obejmuje i reguluje działania pracowników szkoły w sytuacji zaistnienia wypadku ucznia. Dotyczy ona dyrektora szkoły, nauczycieli i pracowników niepedagogicznych.
2. Zgodnie z przyjętą definicją wypadek ucznia to nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powoduje uraz lub śmierć.
3. Należy udzielić pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu. Pracownik szkoły, który wie o wypadku ucznia i jest w bliskiej jego odległości, niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności sprowadzając fachową pomoc medyczną, w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy przedmedycznej.
4. Udzielenie pierwszej pomocy po zaistnieniu wypadku jest prawnym obowiązkiem każdego. Jej nieudzielenie, szczególnie w odniesieniu do osoby odpowiedzialnej za bezpieczeństwo ucznia, skutkuje sankcją karną.
5. Pracownik szkoły nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia, może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów.
6. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą, prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela znajdującego się w najbliższym miejscu.
7. Pracownik szkoły, który wie o wypadku ucznia i jest w bliskiej jego odległości, niezwłocznie powiadamia o nim dyrektora szkoły i zabezpiecza miejsce zdarzenia.
8. O każdym wypadku zawiadamia się niezwłocznie:
  - a) rodziców poszkodowanego ucznia,
  - b) pracownika służby bezpieczeństwa i higieny pracy,
  - c) społecznego inspektora pracy,
  - d) organ prowadzący szkołę,
  - e) radę rodziców.
9. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym zawiadamia się niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
10. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, zawiadamia się niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego
11. Zawiadomień o wypadku dokonuje dyrektor szkoły lub upoważniony przez niego pracownik szkoły.
12. Fakt powiadomienia o wypadku dokumentuje się wpisem w dzienniku zajęć, z podaniem daty i godziny powiadomienia matki i/lub ojca ucznia o wypadku.
13. Przy lekkich wypadkach, kiedy stwierdza się brak wyraźnych obrażeń (np. widoczne jest tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie) po udzieleniu pierwszej pomocy poszkodowanemu uczniowi powiadamiający o zdarzeniu ustala z rodzicem ucznia:

- a) potrzebę wezwania pogotowia ratunkowego,
- b) potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica do szkoły,
- c) godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.

Informacje o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku zajęć.

14. W każdym trudniejszym przypadku, kiedy widoczne są obrażenia, urazy lub niepokojące objawy, dyrektor szkoły lub upoważniona osoba wzywa pogotowie ratunkowe.
15. W przypadku stwierdzenia przez lekarza potrzeby pobytu ucznia w szpitalu należy zapewnić uczniowi opiekę w drodze do szpitala.
16. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone. Dyrektor szkoły zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
17. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia lub imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy lub kierownik wycieczki i odpowiada za nie.
18. Do czasu rozpoczęcia pracy przez zespół powypadkowy dyrektor szkoły zabezpiecza miejsce wypadku w sposób wykluczający dopuszczanie osób niepowołanych.
19. Jeżeli czynności związanych z zabezpieczaniem miejsca wypadku nie może wykonać dyrektor szkoły, wykonuje je upoważniony przez dyrektora pracownik szkoły.
20. Dyrektor szkoły powołuje zespół powypadkowy. W skład zespołu wchodzi współpracujący ze szkołą pracownik służb bezpieczeństwa i higieny pracy oraz pracownik szkoły przeszkolony w zakresie BHP. Jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby BHP, w skład zespołu wchodzi dyrektor szkoły oraz pracownik szkoły przeszkolony w zakresie BHP. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego, kuratora oświaty lub rady rodziców. Przewodniczącym zespołu jest pracownik służb BHP, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu — przewodniczącego zespołu spośród pracowników szkoły wyznacza dyrektor szkoły.
21. Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową.
22. Zespół powypadkowy:
  - a) przesłuchuje poszkodowanego ucznia (w obecności rodzica oraz wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego lub psychologa szkolnego) i sporządza protokół przesłuchania,
  - b) przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie — przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego lub psychologa szkolnego, a protokół odczytuje się w obecności ucznia — świadka i jego rodziców,
  - c) sporządza szkic lub fotografię z miejsca wypadku,
  - d) uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek,
  - e) uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku,
  - f) sporządza protokół powypadkowy nie później niż w ciągu 14 dni od daty uzyskania zawiadomienia o wypadku,
  - g) protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.
23. Przekroczenie 14-dniowego terminu na sporządzenie protokołu przesłuchania może nastąpić w przypadku, gdy wystąpią uzasadnione przeszkody lub trudności uniemożliwiające jego wytworzenie w wyznaczonym terminie.
24. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu powypadkowego. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, które odnotowuje się w protokole powypadkowym.
25. Protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły — po jego sporządzeniu.
26. Jeżeli do treści protokołu powypadkowego nie zostały zgłoszone zastrzeżenia przez rodziców poszkodowanego ucznia, postępowanie powypadkowe uznaje się za zakończone.
27. Protokół powypadkowy sporządza się w trzech egzemplarzach, przeznaczonych dla:

- a) poszkodowanego,
  - b) szkoły, która przechowuje go w dokumentacji powypadkowej wypadku ucznia,
  - c) organu prowadzącego szkołę lub kuratora oświaty (na żądanie).
28. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się:
- a) poszkodowanego pełnoletniego,
  - b) rodziców poszkodowanego małoletniego.
29. Jeżeli poszkodowany pełnoletni zmarł lub nie pozwala mu na to stan zdrowia, z materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się jego rodziców.
30. Protokół powypadkowy doręcza się osobom uprawnionym do zaznajomienia się z materiałami postępowania powypadkowego.
31. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu).
32. Zastrzeżenia składa się ustnie przewodniczącemu zespołu i wtedy przewodniczący wpisuje je do protokołu lub na piśmie. Zastrzeżenia mogą dotyczyć w szczególności:
- a) niewykorzystania wszystkich środków dowodowych niezbędnych dla ustalenia stanu faktycznego,
  - b) sprzeczności istotnych ustaleń protokołu z zebrany materiał dowodowy.
33. Zastrzeżenia rozpatruje organ prowadzący szkołę.
34. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może:
- a) zlecić dotychczasowemu zespołu wyjaśnić ustaleń protokołu lub przeprowadzenie ustalonych czynności dowodowych,
  - b) powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.
35. Dyrektor szkoły prowadzi rejestr wypadków uczniów.
36. Dyrektor szkoły wskazuje prawidłowe zachowania i odstępowstwa od niniejszej procedury, informuje o wnioskach i podjętych działaniach profilaktycznych zmierzających do zapobiegania wypadkom.

XVII. Procedura postępowania w przypadku ucznia zagrożonego przestępczością i demoralizacją.

1. Procedura postępowania w przypadku ucznia zagrożonego przestępczością i demoralizacją odnosi się do ucznia ujawniającego swoim postępowaniem odrzucenie obowiązujących norm moralnych, prowadzące do łamania prawa, rozwiązłości obyczajów, a także działania lub zachowania powodującego u innych odrzucenie takich norm, w szczególności dotyczące sytuacji zagrożenia narkomanią, alkoholizmem i prostytutką.
2. Każda osoba, która uzyska informacje, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych substancji zmieniających świadomość w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd bądź przejawia inne zachowania świadczące o jego demoralizacji, np. systematycznie uchyla się od wypełniania obowiązku szkolnego, narusza zasady współżycia społecznego, uprawia włóczęgostwo, przynależy do grupy przestępczej lub popełnia czyny zabronione, przekazuje te dane wychowawcy klasy, do której przynależy dany uczeń.
3. Wychowawca klasy informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora szkoły.
4. Wychowawca klasy wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej nauczyciel może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.

5. Jeżeli rodzice ucznia odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły na wezwanie, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub Policję (specjalistę do spraw nieletnich).
6. Szkoła powiadamia sąd lub Policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych w postaci rozmowy z rodzicami ucznia, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem szkolnym itp., a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji wskazanych instytucji.
7. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę służbową z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.
8. Podczas postępowania w ramach procedury postępowania w przypadku ucznia zagrożonego przestępczością i demoralizacją bierzemy pod uwagę następujące regulacje prawne:
  - Zgodnie z art. 4 § 1 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, każdy, kto stwierdzi istnienie okoliczności świadczących o demoralizacji nieletniego, w szczególności naruszenie zasad współżycia społecznego, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub kształcenia zawodowego, używanie alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawianie nierządu, włóczęgostwo, udział w grupach przestępczych ma społeczny obowiązek odpowiedniego przeciwdziałania temu, a przede wszystkim zawiadomienia o tym rodziców lub opiekuna nieletniego, szkoły, sądu rodzinnego, Policji lub innego właściwego organu
  - Zgodnie z art. 4 § 2 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, każdy, kto dowiedziawszy się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego, ma społeczny obowiązek zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję.
  - Zgodnie z art. 4 § 3 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, instytucje państwowe i organizacje społeczne, które w związku ze swoją działalnością dowiedziały się o popełnieniu przez nieletniego czynu karalnego ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym sąd rodzinny lub Policję oraz przedsięwziąć czynności niecierpiące zwłoki, aby nie dopuścić do zatarcia śladów i dowodów popełnienia czynu.

XVIII. Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego.

1. Procedura postępowania na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego ma za cel zapewnić bezpieczeństwo fizyczne w szkole na wypadek popełnienia przez ucznia czynu karalnego oraz udzielenie pomocy uczniowi — sprawcy czynu karalnego.
2. Zgodnie z art. 1 § 2 pkt 2 Ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich przez czyn karalny rozumie się czyn zabroniony przez ustawę jako przestępstwo lub przestępstwo skarbowe oraz wskazane w pkt b wykroczenia. Są to zatem przestępstwa określone w Kodeksie karnym, Kodeksie karnym skarbowym oraz tzw. przestępstwa pozakodeksowe wskazane w innych ustawach. Wykroczeniami, które ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich wlicza w katalog czynów karalnych, są te określone w następujących przepisach Kodeksu wykroczeń:
  - art. 50a — posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym,
  - art. 51 — zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,
  - art. 69 — umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków,
  - art. 74 — niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych,
  - art. 76 — rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny,
  - art. 85 — samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków,
  - art. 87 — prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu,
  - art. 119 — kradzież lub przywłaszczenie,

- art. 122 — paserstwo, czyli nabycie mienia przy świadomości jego pochodzenia z kradzieży,
  - art. 124 — niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy,
  - art. 133 — spekulacja biletami, nielegalna sprzedaż biletów,
  - art. 143 — utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego.
3. Osoba, która ma informację, że dany uczeń popełnił lub popełnia czyn karalny, niezwłocznie powiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły.
  4. Dyrektor szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia. Nauczyciel mający wiedzę na temat czynu karalnego popełnionego przez ucznia wraz z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym współpracuje z dyrektorem szkoły przy ustalaniu okoliczności tego zdarzenia oraz ewentualnych świadków zajścia.
  5. W przypadku, gdy sprawca czynu jest znany i przebywa na terenie szkoły, należy przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.
  6. W dalszej kolejności wychowawca klasy powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) ucznia.
  7. Policję powiadamia się niezwłocznie w przypadku, gdy sprawa jest poważna (np. rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest znana.
  8. Nauczyciel będący świadkiem zdarzenia zabezpiecza ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji.
  9. Niezwłoczne wezwanie Policji powinno nastąpić w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
  10. W przypadku znalezienia na terenie szkoły broni, materiałów wybuchowych, innych niebezpiecznych substancji bądź przedmiotów, należy zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom, uniemożliwić dostęp osobom postronnym do tych przedmiotów i wezwać Policję.
  11. Na terenie szkoły każdy uczeń może zostać wylegitymowany przez Policję. Legitymowanie ma na celu przede wszystkim :
    - a) identyfikację osoby podejrzanej o popełnienie przestępstwa lub wykroczenia,
    - b) ustalenie świadków zdarzenia powodującego naruszenie bezpieczeństwa lub porządku publicznego,
    - c) wykonanie polecenia wydanego przez sąd, prokuratora, organy administracji rządowej i samorządu terytorialnego,
    - d) identyfikację osób wskazanych przez pokrzywdzonych jako sprawców przestępstw lub wykroczeń,
    - e) poszukiwania osób zaginionych lub ukrywających się przed organami ścigania i wymiarem sprawiedliwości
  12. Na terenie szkoły można dokonać również przeszukania w celu:
    - a) znalezienia rzeczy mogących stanowić dowód w sprawie lub podlegających zajęciu w postępowaniu karnym (art. 219 Kodeksu postępowania karnego),
    - b) wykrycia lub zatrzymania oraz przymusowego doprowadzenia osoby podejrzanej.
  13. Dopuszczalne jest również przesłuchanie ucznia na terenie szkoły, przy czym:
    - a) jeżeli uczeń nie ma ukończonych 17 lat, a jest podejrzany o popełnienie czynu karalnego, przesłuchanie powinno odbywać się w obecności rodziców (prawnych opiekunów) lub nauczycieli.
    - b) w charakterze świadka można przesłuchiwać każdego małoletniego, bez względu na wiek i w takiej czynności nie jest konieczny udział rodziców (prawnych opiekunów).
  14. Najdrastyczniejszą sytuacją, jaka może spotkać ucznia w szkole jest zatrzymanie przez Policję. Aby jednak ono nastąpiło, musi zaistnieć jedna z wymienionych niżej przesłanek:
    - a) istnieje uzasadnione przypuszczenie, że uczeń popełnił przestępstwo,
    - b) przeciwko uczniowi toczy się postępowanie karne, a sąd lub prokurator zarządzili jego przymusowe doprowadzenie (art. 247 Kodeksu postępowania karnego),

- c) uczeń jest świadkiem w procesie karnym, a organ prowadzący postępowanie (policja, prokurator, sąd) zarządzi jego przymusowe doprowadzenie (art. 285 §2 Kodeksu postępowania karnego),
  - d) zachodzi potrzeba umieszczenia dziecka w Policyjnej Izbie Dziecka,
  - e) uczeń stwarza w sposób oczywisty bezpośrednie zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzkiego, a także dla mienia (art.15 ust.1 pkt.3 Ustawy o Policji),
  - f) uczeń w stanie nietrzeźwości swoim zachowaniem daje powód do zagrożenia lub znajduje się w okolicznościach zagrażających jego życiu lub zdrowiu innych osób.
15. Funkcjonariusz Policji przedstawia dyrektorowi szkoły powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
  16. Dyrektor szkoły ma prawo zapisać dane osobowe policjanta oraz numer jego legitymacji służbowej w celu sporządzenia własnej dokumentacji.
  17. Policjant informuje dyrektora szkoły o przyczynie zatrzymania ucznia.
  18. Pedagog szkolny sprowadza nieletniego do gabinetu dyrektora szkoły, gdzie policjant informuje wymienionego o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane w związku ze sprawą, np. przesłuchanie, okazanie itp.
  19. Każda wizyta policjantów w szkole dotycząca uczniów powinna być wcześniej zasygnalizowana dyrektorowi szkoły lub uzgodniona z innym pracownikiem szkoły.

XIX. Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego.

1. Procedura postępowania na wypadek ucznia będącego ofiarą czynu karalnego ma na celu zapewnienie bezpieczeństwa fizycznego w szkole na wypadek zidentyfikowania w szkole ucznia będącego ofiarą czynu karalnego innego ucznia oraz udzielenie pomocy uczniowi — ofierze czynu karalnego.
2. Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, winna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej) bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić o sytuacji dyrektora szkoły.
3. Obowiązkiem dyrektora szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia — ofiary czynu karalnego.
4. Następnie dyrektor szkoły winien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
5. W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, w tym wsparcie psychologiczne.